

**Владимир Ильич Ленин
атындагы №2 орто мектеби**

***38. Жарандык
коргоону жобо***

Өзгөн шаары 2022-жыл

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

2018-жылдын 24-майы № 54

Жарандык коргонуу жөнүндө

(КР 2020-жылдын 15-апрелиндеги № 42, 2020-жылдын 7-майындагы № 52 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 19-октябрындагы № 489 "Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин алдындагы Жарандык коргонуунун адистерин даярдоо жана кайра даярдоо борбору жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому

2018-жылдын 19-апрелинде

Кыргыз
Республикасынын
Жогорку Кеңеши
тарабынан кабыл
алынган

1-глава. Жалпы жоболор

1-берене. Ушул Мыйзамды жөнгө салуу предмети

Ушул Мыйзам тынчтык жана согуш мезгилиндеги өзгөчө кырдаалдарда Кыргыз Республикасынын калкын жана аймагын жарандык коргонуу жаатында келип чыккан укуктук мамилелерди жөнгө салат.

Кыргыз Республикасынын бардык жарандары, Кыргыз Республикасынын аймагында жүргөн чет өлкөлүк жарандар жана жарандыгы жок адамдар жүргөн убактысына карабастан өзгөчө кырдаалдардан корголууга тийиш.

2-берене. Негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамдын максаттары үчүн төмөнкүдөй негизги түшүнүктөр пайдаланылат:

1) **Жарандык коргонуу** - Кыргыз Республикасынын калкын, материалдык жана маданий баалуулуктары менен аймактарын тынчтык жана согуш мезгилинде өзгөчө кырдаалдардан коргонууга даярдоо боюнча жана коргонуу боюнча мамлекеттик жалпы иш-чаралар тутумунун курамдык бөлүгү;

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

2018-жылдын 24-майы № 54

Жарандык коргонуу жөнүндө

(КР 2020-жылдын 15-апрелиндеги № 42, 2020-жылдын 7-майындагы № 52 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 19-октябрындагы № 489 "Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин алдындагы Жарандык коргонуунун адистерин даярдоо жана кайра даярдоо борбору жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому

2018-жылдын 19-апрелинде

Кыргыз
Республикасынын
Жогорку Кеңеши
тарабынан кабыл
алынган

1-глава. Жалпы жоболор

1-берене. Ушул Мыйзамды жөнгө салуу предмети

Ушул Мыйзам тынчтык жана согуш мезгилиндеги өзгөчө кырдаалдарда Кыргыз Республикасынын калкын жана аймагын жарандык коргонуу жаатында келип чыккан укуктук мамилелерди жөнгө салат.

Кыргыз Республикасынын бардык жарандары, Кыргыз Республикасынын аймагында жүргөн чет өлкөлүк жарандар жана жарандыгы жок адамдар жүргөн убактысына карабастан өзгөчө кырдаалдардан корголууга тийиш.

2-берене. Негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамдын максаттары үчүн төмөнкүдөй негизги түшүнүктөр пайдаланылат:

1) **Жарандык коргонуу** - Кыргыз Республикасынын калкын, материалдык жана маданий баалуулуктары менен аймактарын тынчтык жана согуш мезгилинде өзгөчө кырдаалдардан коргонууга даярдоо боюнча жана коргонуу боюнча мамлекеттик жалпы иш-чаралар тутумунун курамдык бөлүгү;

1) Жарандык коргонуу аскерлерин жана бөлүмдөрүн өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу, чара көрүү жана кесепеттерин жоюу боюнча милдеттерди аткарууга дайыма даярдыкта кармоо;

2) Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Генералдык штабы менен өз ара аракетте согуш мезгилине карата даярдык жана жайгаштыруу боюнча мобилизациялык иш-чараларды уюштуруу жана жүргүзүү;

3) кесипкөй жана ыктыярдуу куткаруучу түзүлүштөрдү түзүү, даярдоо;

4) тынчтык жана согуш мезгилинде авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды кеңитип түзүүгө жана жүргүзүүгө арналган курал-жаракты, техниканы, башка материалдык-техникалык каражаттарды топтоо, жайгаштыруу, сактоо жана өз убагында жаңылоо;

5) өзгөчө кырдаал зоналарында жана аларга алып баруучу багыттарда чалгындоонун ар кандай түрлөрүн жүргүзүү;

6) Кыргыз Республикасынын аймагында, ошондой эле Кыргыз Республикасынын эл аралык келишимдерине ылайык чет мамлекеттердин аймактарында ар кандай мүнөздөгү өзгөчө кырдаалдарды чектөө жана кесепеттерин жоюу боюнча алдын алуучу, авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүү;

7) жабыр тарткан калкты биринчи кезектеги жашоо-тиричилик каражаттары менен камсыз кылууга катышуу;

8) ведомстволук, ыктыярдуу өрт өчүрүүчү, тоо, суу кырсыктарынан куткаруучу түзүлүштөрдү, ошондой эле авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарга тартылуучу башка күчтөрдү жана каражаттарды ыкчам башкаруу;

9) мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана уюмдар менен авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүүгө алардын күчтөрүн жана каражаттарын тартуу жагынан өз ара аракеттенүү;

10) авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүү жаатында илимий-изилдөөчү жана тажрыйба-конструктордук иштерди жүзөгө ашыруу;

11) Жарандык коргонуу аскерлеринин жана бөлүмдөрүнүн кадрларын даярдоону жана кайра даярдоону уюштуруу жана жүзөгө ашыруу, алардын квалификациясын жана кесиптик чеберчилигин жогорулатуу, окуу процессинин программалык-усулдук камсыз кылышын жүзөгө ашыруу;

12) Жарандык коргонуу аскерлеринин жана бөлүмдөрүнүн аскердик жана атайын даярдыгын өркүндөтүүгө багытталган эл аралык машыгууларга, мелдештерге, жыйындарга, семинарларга жана башка иш-чараларга катышуу;

13) ушул Мыйзамдын 5-беренесинин 2-бөлүгүндө каралган Жарандык коргонуу жаатындагы башка милдеттерди аткаруу.

3. Жарандык коргонуу аскерлеринин согуш мезгилиндеги ишинин өзгөчөлүктөрү:

1) бөлүктөрдү жана бирикмелерди согуш мезгилиндеги штат боюнча кайра мобилизациялоо жана кеңитип түзүү;

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

2018-жылдын 24-майы № 54

Жарандык коргонуу жөнүндө

(КР 2020-жылдын 15-апрелиндеги № 42, 2020-жылдын 7-майындагы № 52 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 19-октябрындагы № 489 "Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин алдындагы Жарандык коргонуунун адистерин даярдоо жана кайра даярдоо борбору жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому

2018-жылдын 19-апрелинде

Кыргыз
Республикасынын
Жогорку Кеңеши
тарабынан кабыл
алынган

1-глава. Жалпы жоболор

1-берене. Ушул Мыйзамды жөнгө салуу предмети

Ушул Мыйзам тынчтык жана согуш мезгилиндеги өзгөчө кырдаалдарда Кыргыз Республикасынын калкын жана аймагын жарандык коргонуу жаатында келип чыккан укуктук мамилелерди жөнгө салат.

Кыргыз Республикасынын бардык жарандары, Кыргыз Республикасынын аймагында жүргөн чет өлкөлүк жарандар жана жарандыгы жок адамдар жүргөн убактысына карабастан өзгөчө кырдаалдардан корголууга тийиш.

2-берене. Негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамдын максаттары үчүн төмөнкүдөй негизги түшүнүктөр пайдаланылат:

1) **Жарандык коргонуу** - Кыргыз Республикасынын калкын, материалдык жана маданий баалуулуктары менен аймактарын тынчтык жана согуш мезгилинде өзгөчө кырдаалдардан коргонууга даярдоо боюнча жана коргонуу боюнча мамлекеттик жалпы иш-чаралар тутумунун курамдык бөлүгү;

2) **Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму** - Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарынын, коомдук бирикмелеринин жана ыктыярдуу уюмдарынын башкаруу органдары, күчтөрү жана каражаттары анын элементи болуп саналган, тынчтык жана согуш мезгилдерде калкты жана өлкөнүн аймагын өзгөчө кырдаалдардан коргоо боюнча функцияларды аткаруучу жалпы мамлекеттик тутум. Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму өзүнө Кыргыз Республикасынын Кырсыктын тобокелдигин азайтуу боюнча улуттук платформасын камтыйт;

3) **Кыргыз Республикасынын Кырсыктын тобокелдигин азайтуу боюнча улуттук платформасы** - мамлекеттик түзүмдөрдү, жеке секторду жана жарандык коомду кошуп алганда бардык кызыкдар тараптардын катышуусу менен көп тармактуу жана дисциплиналар аралык мүнөзгө ээ болгон кырсыктын тобокелдигин азайтуу чөйрөсүндөгү координациялоонун жана стратегиялык жетектөөнүн улуттук механизми;

4) **өзгөчө кырдаал** - адам курмандыктарына, адамдардын саламаттыгына же айлана-чөйрөгө зыян келтирүүгө, олуттуу материалдык чыгымдарга жана адамдардын жашоо аракет шартынын бузулушуна алып келиши мүмкүн болгон же алып келген коркунучтуу жаратылыш же техногендик кубулуштун, авариянын, апааттын, табигый же башка кырсыктын, учурдагы кыйратуу каражаттарынын натыйжасында Кыргыз Республикасынын белгилүү бир аймагында түзүлгөн кырдаал;

5) **өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу** - өзгөчө кырдаалдардын келип чыгуу тобокелдигин мүмкүн болушунча максималдуу азайтууга, адамдардын өмүрүн жана саламаттыгын сактоого, алар түзүлгөн учурда зыяндын өлчөмүн азайтууга багытталган күн мурунтан жүргүзүлүүчү иш-чаралардын комплекси;

6) **өзгөчө кырдаалдарды жоюу** - өзгөчө кырдаалдарды пайда кылган факторлордун аракетин чектөө жана токтотуу, өзгөчө кырдаалдар келип чыккан учурда жүргүзүлүүчү жана адамдардын өмүрүн жана саламаттыгын сактоого, зыяндын өлчөмүн азайтууга багытталган авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштар;

7) **өзгөчө кырдаал зонасы** - өзгөчө кырдаал келип чыккан аймак;

8) **өзгөчө жана кризистик кырдаалдардагы коопсуздук** - өлкөнүн калкын, аймактарын, объекттерин жана инфратүзүмүн тынчтык жана согуш мезгилиндеги өзгөчө кырдаалдын таасиринин натыйжасында келип чыгуучу коркунучтардан коргогон, гендердик жана демографиялык муктаждыктарды эске алуу менен калктын жашоо-тиричилигин биринчи кезекте камсыз кылган абал;

9) **Кыргыз Республикасынын Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы** - Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталуучу Жарандык коргонуу жаатындагы милдеттерди чечүүгө атайын ыйгарым укуктуу Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органы;

10) **уюмдар** - коргоо, экономикалык жана социалдык мааниге ээ же тынчтык жана согуш мезгилинде өзгөчө кырдаалдын келип чыгуу тобокелдигинин жогорку

даражадагы коркунучун билдирген объекттери бар уюмдар (менчигинин түрүнө карабастан мекемелер, ишканалар, чарба жүргүзүү объекттери);

11) **Жарандык коргонуу боюнча комиссия** - Жарандык коргонуу боюнча иш-чараларды уюштурууга жана аткарууга арналган Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутумунун туруктуу иштеген координациялоочу органы;

12) **Жарандык коргонуу кызматы** - ишинин тармагы бирдей жана Жарандык коргонуунун атайын иш-чараларынын конкреттүү түрүн биргеликте өткөрүүгө жарамдуу болгон башкаруу органдарынын, мамлекеттик органдардын, менчигинин түрүнө жана ведомстволук тиешелүүлүгүнө (баш ийүүчүлүгүнө) карабастан уюмдардын жана алардын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн күчтөрүнүн жана каражаттарынын уюштуруу-техникалык бирикмеси;

13) **Жарандык коргонуу күчтөрү** - Жарандык коргонуунун аскерлери, бөлүмдөрү жана түзүлүштөрү;

14) **Жарандык коргонуу каражаттары** - адамдарды куткаруу жана авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды аткарууга арналган атайын курулмалар, техникалар, шаймандар, жабдуулар, жабдыктар, байланыш, коргонуу жана жабыркагандарга биринчи жардам көрсөтүү каражаттары, материалдык-техникалык каражаттардын запастары;

15) **Жарандык коргонуу аскерлери жана бөлүмдөрү** - тынчтык жана согуш мезгилинде Жарандык коргонуу маселелерин чечүү үчүн атайын даярдалган Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскердик бөлүктөрү, бирикмелери жана бөлүмдөрү;

16) **Жарандык коргонуу түзүлүшү** - аймактык-тармактык принцип боюнча уюмдардын базасында түзүлүүчү, атайын техникасы жана мүлкү бар, тынчтык жана согуш мезгилиндеги өзгөчө кырдаалдарда алдын алуучу, авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды аткаруу үчүн даярдалган түзүлүштөр, анын ичинде ыктыярдуу негизде түзүлүүчү коомдук бирикмелер;

17) **согуш мезгилинде Жарандык коргонуу боюнча топко киргизилген аймак** - Жарандык коргонуу жаатында олуттуу коргоо, экономикалык мааниге ээ болгон шаар же башка калктуу конуш жайгашкан аймак;

18) **өзгөчө кырдаал зонасында калктын жашоо-тиричилигин биринчи кезекте камсыз кылуу** - калктын сууга, тамак-аш азыктарына, өтө керектүү буюмдарга, медициналык кызмат көрсөтүүлөргө жана каражаттарга, коммуналдык-тиричилик кызмат көрсөтүүлөрүнө, турак жайга, транспорттук жана маалыматтык камсыз кылууга болгон биринчи кезектеги муктаждыктарын өз убагында канааттандыруу;

19) **Жарандык коргонуунун башкаруу органдары** - тынчтык жана согуш мезгилинде Жарандык коргонуу иш-чараларын жетектөөнү жүзөгө ашыруучу жана аткарууну камсыз кылуучу мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, уюмдар;

20) **кырсык** - адамдардын алсыздыгын күчөтүүчү, көптөгөн адам курмандыктарына жана масштабдуу экологиялык зыяндарга алып келүүчү, коомдун мүмкүнчүлүктөрүн өзүнүн ресурстарынын эсебинен гана чечүүнү арттыруучу коомдун иштешинин олуттуу бузулушу;

21) **кырсык тобокелдиги** - кырсыктын натыйжасында адамдарды жоготууну, материалдык, экономикалык жана экологиялык чыгымдарды билдирген мүмкүн болгон жоготуулар;

22) **кырсык тобокелдигин азайтуу** - калктын жана аймактардын кырсыктын коркунучтарына кабылуусун азайтуу боюнча чаралардын комплекси, тобокелдиктин жана жаратылышты рационалдуу пайдалануунун себептүү факторлорун системалуу, талдоонун жана контролдоонун негизинде өзгөчө кырдаалдарга даярдыкты жогорулатуу;

23) **эвакуация** - өзгөчө кырдаалдын же өзгөчө кырдаал болушу мүмкүн болгон зоналардан калкты уюшкандыкта ташып чыгаруу (чыгып кетүү) жана аны биринчи кезектеги жашоо-тиричилик жагын камсыз кылуу шарттары боюнча күн мурунтан даярдалып коюлган (өзгөчө кырдаалдар булагынын зыян келтирүүчү факторлорунун аракет зоналарынан тышкары) коопсуз райондорго (жерлерге) кыска мөөнөттө жайгаштыруу боюнча иш-чаралар комплекси;

24) **калкты башка жерге көчүрүү** - өзгөчө кырдаалдар коркунучунда жана ал келип чыкканда адамдарды түпкүлүгү кооптуу участкалардон коопсуз райондорго убактылуу же жаңы жашай турган жерге көчүрүүнү жүзөгө ашыруу боюнча иш-чаралар комплекси;

25) **өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жүргүзүү жана божомолдоо** - жаратылыш, техногендик процесстердин, кубулуштардын абалын жана өзгөрүүлөрүн байкоого алуу, талдоо, баалоо жана алардын өзгөчө кырдаалдарды алдын алууга багытталган өнүгүүсүн божомолдоо боюнча иш-чаралардын жыйындысы;

26) **өзгөчө кырдаалдарга комплекстүү мониторинг жүргүзүүнүн жана аларды божомолдоонун тутуму** - өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жүргүзүү жана аларды божомолдоо боюнча функционалдуу-тармактык түзүмдөрдү жана кызматтарды бириктирүүчү тутум;

27) **түпкүлүгү кооптуу объект** - өзгөчө кырдаалдар булагынын келип чыгышынын реалдуу коркунучун жаратуучу өрткө жана жарылуу жагынан кооптуу, радиоактивдүү, химиялык, биологиялык жана уулуу коркунучтуу заттарды анда пайдалануучу, өндүрүүчү, кайра иштетүүчү, сактоочу же ташуучу объект, белгилүү бир жагдайларда өзгөчө кырдаалдын келип чыгышынын реалдуу коркунучун түзүшү мүмкүн болгон инженердик-техникалык, ошондой эле башка курулмалар жана объекттер;

28) **түпкүлүгү кооптуу участок** - тез өөрчүй турган кооптуу жаратылыш кубулуштарынын келип чыгуу тобокелдигине дуушарлануучу, өзгөчө кырдаалдар келип чыгышынын коркунучун божомолдоо жана өзгөчө кырдаалдардын социалдык-экономикалык кесепеттерине баа берүү аркылуу көрсөтүлгөн аймакка киргизилген аймак (жер, суу же аба мейкиндиги);

29) **авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштар** - өзгөчө кырдаалдар зонасында адамдарды куткарууга жана аларга жардам көрсөтүүгө, зыян келтирүүчү таасирлердин очогун чектөөгө жана токтотууга, экинчи зыян келтирүүчү факторлордун келип чыгышынын алдын алууга, материалдык жана

маданий баалуулуктарды коргоого жана куткарып калууга багытталган биринчи кезектеги жумуштар;

30) **Жарандык коргонуу жаатында калкты даярдоо** - калктын бардык топторунун өзгөчө кырдаалдарда жана согуштук жаңжалдарда келип чыгуучу коркунучтардан коргоо боюнча билимдерге жана ыктарга үйрөнүү, ошондой эле практикалык көндүмдөргө ээ болуу боюнча ишин уюштуруунун максатка багытталган процесси.

31) **атайын превентивдүү жана жоюу иш-чаралары** - алдын алуучу иш-чараларды уюштуруу жана жүргүзүү, мүмкүн болуучу табигый жана техногендик мүнөздөгү өзгөчө кырдаалдарды жоюу, өзгөчө кырдаалдар зоналарында ыкчам чара көрүү жана авариялык-калыбына келтирүүчү жана башка кечиктирилгис иштерди жүргүзүү.

(КР 2020-жылдын 15-апрелиндеги № 42 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

3-берене. Жарандык коргонууну уюштуруу жана жүргүзүү принциптери

1. Жарандык коргонуу ишин уюштуруу жана жүргүзүү мамлекеттин бирден бир өтө маанилүү иш-милдеттеринин бири, Кыргыз Республикасынын улуттук коопсуздугун камсыз кылуунун курамдык бөлүгү болуп саналат. Кыргыз Республикасында Жарандык коргонуу аймактык-тармактык принцип боюнча уюштурулат жана жүргүзүлөт.

Кыргыз Республикасында Жарандык коргонууну уюштуруу жана жүргүзүү Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму тарабынан жүзөгө ашырылат.

Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму администрациялык-аймактык бирдиктердин базасында түзүлүүчү аймактык тутумчадан, министрликтердин жана ведомстволордун базасында түзүлүүчү тармактык тутумчадан, Жарандык коргонуу жаатында атайын милдеттерди чечүү үчүн түзүлүүчү атайын тутумчалардан турат.

2. Жарандык коргонуу боюнча иш-чараларды пландоо жана жүзөгө ашыруу Жарандык коргонуунун башкаруу органдары тарабынан экономикалык, жаратылыш жана башка мүнөздөмөлөрдү, калктын ар кандай топторунун демографиялык, гендердик, маданий өзгөчөлүктөрүн, аймактардын өзгөчөлүктөрүн жана өзгөчө кырдаалдардын келип чыгуу коркунучунун даражасын эске алуу менен жүргүзүлөт.

Жарандык коргонуу боюнча иш-чаралар планы бар болгон күчтөрдүн жана каражаттардын зарыл жетиштүүлүк жана пайдалануу принциптерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

Жарандык коргонуу боюнча иш-чаралар мамлекеттик органдардын, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана уюмдардын күчтөрү жана каражаттары менен жүзөгө ашырылат.

Согуш мезгилинде мамлекетти Жарандык коргонууга даярдоо Жарандык коргонуунун башкаруу органдары тарабынан күн мурунтан, тынчтык мезгилинде - куралдардын, аскердик техниканын жана согуш аракеттерин жүргүзүүдө же ушул

аракеттердин натыйжасында пайда болуучу коркунучтардан калкты коргонуу каражаттарынын өнүккөндүгүн эске алуу менен жүзөгө ашырылат.

3. Кыргыз Республикасынын аймагында же айрым жерлеринде Жарандык коргонууну тынчтык мезгилден согуш мезгилине которуу Кыргыз Республикасынын Президенти согуш абалын жарыялаган учурдан же согуш аракеттери иш жүзүндө башталган учурдан тартып башталат.

4-берене. Жарандык коргонуу жаатындагы укуктук жөнгө салуу

Жарандык коргонуу жаатындагы укуктук жөнгө салуу Кыргыз Республикасынын Конституциясына, ушул Мыйзамга, Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына, Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерге ылайык жүзөгө ашырылат.

5-берене. Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутуму

1. Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутумунун иштөө тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

2. Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутумунун милдеттери:

1) өзгөчө кырдаалдардан Кыргыз Республикасынын калкын жана аймактарын коргоону камсыз кылуу боюнча ар түрдүү топтордун демографиялык жана гендердик өзгөчөлүктөрүн эске алган укуктук ченемдерди иштеп чыгуу жана ишке ашыруу;

2) өзгөчө кырдаалдардын алдын алууга, өндүрүштүк жана социалдык багыттагы объекттердин өзгөчө кырдаалдарда иштөөгө туруктуулугун жогорулатууга багытталган максаттуу жана илимий-техникалык программаларды жүзөгө ашыруу;

3) Жарандык коргонууну башкаруу органдарынын, мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана уюмдардын күчтөрүнүн жана каражаттарынын даярдыгын камсыз кылуу;

4) өзгөчө кырдаалдардын социалдык-экономикалык кесепеттерин божомолдоо жана аларга баа берүү;

5) Жарандык коргонуу жаатындагы маалыматтарды чогултуу, иштетүү, алмашуу жана берүү;

6) мамлекеттик органдардын, бардык деңгээлдердеги жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана уюмдардын жетекчилерин, кызматкерлерин даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу;

7) калкты өзгөчө кырдаалдарда аракеттенүүгө үйрөтүү;

8) өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кырсык тобокелдигин азайтуу боюнча иш-чараларды жүргүзүү;

9) өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кесепеттерин жоюу үчүн финансылык жана материалдык резервдерди караштыруу;

10) Жарандык коргонуу жаатында контролду жана мамлекеттик экспертизаны, өнөр жай, тоо-кен, өрт коопсуздугун контролдоону жана көзөмөлдөөнү жүзөгө ашыруу;

11) Кыргыз Республикасынын калкын жана аймактарын өзгөчө кырдаалдардан коргоо жаатындагы эл аралык кызматташуу;

12) баш калканчтарды жана радиацияга каршы калканчтарды, башкаруунун запас пункттарын, тынчтык жана согуш мезгилинде келип чыгуучу коркунучтар тууралуу сигналдарды калкка өз убагында жеткирүү үчүн байланыш жана кабарлоо тутумдарын түзүү жана даярдыкта кармоо;

13) өзгөчө жана кризистик кырдаалдарда мал чарбачылыгын, өсүмдүктөрдү, азык-түлүктөрдү, тамак-аш чийки затын, жем-чөптү, суу булактарын жана суу менен камсыз кылуу тутумдарын коргоо;

14) өзгөчө кырдаалдардын кесепеттерин жоюу;

15) калкты, материалдык жана маданий баалуулуктарды коопсуз райондорго эвакуациялоо;

16) өзгөчө кырдаалдар мезгилинде, ошондой эле убактылуу жайгаштыруу жерлеринде аялдардын жана балдардын аялуулугун азайтуу жана аларга карата зомбулуктун алдын алуу;

17) коммуналдык-техникалык кызматтарды жана коммуникацияларды калыбына келтирүү;

18) медициналык жардам көрсөтүү, калктын жашоо-тиричилигин камсыз кылуу боюнча иш-чараларды жүзөгө ашыруу;

19) өзгөчө кырдаалдарда авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүү;

20) радиоактивдүү, химиялык, биологиялык жана башка ууланууга кабылган райондорду табуу жана белгилөө;

21) калкты санитардык тазалоо, техниканы, имараттарды жана башка объекттерди зыянсыздандыруу боюнча иш-чараларды жүргүзүү;

22) жарык жана маскировкалоонун башка түрлөрү боюнча иш-чараларды жүргүзүү;

23) жаратылыш жана техногендик мүнөздөгү мүмкүн болгон өзгөчө кырдаалдардан калк жана аймактар үчүн тобокелдикти баалоо боюнча изилдөөлөрдү жүзөгө ашыруу;

24) өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жүргүзүү жана аны божомолдоо;

25) Кыргыз Республикасынын Кырсыктын тобокелдигин азайтуу боюнча улуттук платформанын алкагында кырсыктардын тобокелдигин азайтуу боюнча иш-чараларга бардык кызыкдар тараптарды тартууну уюштуруу;

26) калкты жана аймактарды өзгөчө кырдаалдардан коргоо максатында башка иш-чараларды жүргүзүү.

3. Тынчтык убагында Жарандык коргонуунун мамлекеттик тутумунун төмөнкүдөй иштөө режими белгиленет:

1) күндөлүк иш режими - нормалдуу өндүрүштүк, радиациялык, химиялык, биологиялык (бактериологиялык), сейсмикалык жана гидрометеорологиялык кырдаалда;

2) күчөтүлгөн дарылык режими - өндүрүштүк, радиациялык, химиялык, биологиялык (бактериологиялык), сейсмикалык жана гидрометеорологиялык кырдаал начарлаганда же өзгөчө кырдаалдын келип чыгуу мүмкүндүгү тууралуу божомол алынганда;

3) өзгөчө кырдаал режими - өзгөчө кырдаал пайда болгондо жана анын кесепеттерин жоюу учурунда.

Жарандык коргонуунун тынчтык жана согуш мезгилиндеги иштөө режими киргизүү тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

6-бөбөк. Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык

контролдоо тармагы

Айлана-чөйрөнүн (ачык көлмөлөрдүн, абанын, кыртыштын жана өсүмдүктөрдүн), тамак-аш азыктарынын, тамак-аш чийки заттарынын, жем-чөптөрдүн жана суунун радиоактивдүү, ууландырыуучу жана күчтүү таасир этүүчү заттар, биологиялык (бактериологиялык) жана башка заттар менен булганышына байкоо жана лабораториялык контролдоо үчүн, ошондой эле эпидемиялардын, эпизоотиялардын, эпифитотиялардын жана башка жугуштуу оорулардын келип чыгышын контролдоо үчүн Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык контролдоо тармагы түзүлөт.

Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык контролдоо тармагынын курамына гигиеналык жана эпидемиологиялык борбордор, ветеринардык лабораториялар жана станциялар, агрохимиялык лабораториялар, айлана-чөйрөнү анализтикалык контролдоо боюнча лабораториялар, радиациялык жана химиялык байкоо посттору, ошондой эле объект лабораториялары жана башка уюмдар кирет.

Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык контролдоо тармагынын түзүү жана анын иш тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

2-глава. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана

Ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын Жарандык

коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктары,

министрликтердин, мамлекеттик комитеттердин жана

администрациялык ведомстволордун, Кыргыз

Республикасынын Өкмөтүнүн областтардагы ыйгарым

укуктуу өкүлдөрүнүн, жергиликтүү мамлекеттик

администрациялардын, жергиликтүү өз алдынча

башкаруу органдарынын жана уюмдардын милдеттери,

калктын Жарандык коргонуу жаатындагы укуктары жана

милдеттери

7-бөбөк. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Жарандык коргонуу

жаатындагы ыйгарым укуктары

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү:

2) күчөтүлгөн даярдык режими - өндүрүштүк, радиациялык, химиялык, биологиялык (бактериологиялык), сейсмикалык жана гидрометеорологиялык кырдаал начарлаганда же өзгөчө кырдаалдын келип чыгуу мүмкүндүгү тууралуу божомол алынганда;

3) өзгөчө кырдаал режими - өзгөчө кырдаал пайда болгондо жана анын кесепеттерин жоюу учурунда.

Жарандык коргонуунун тынчтык жана согуш мезгилиндеги иштөө режимин киргизүү тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

6-берене. Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык контролдоо тармагы

Айлана-чөйрөнүн (ачык көлмөлөрдүн, абанын, кыртыштын жана өсүмдүктөрдүн), тамак-аш азыктарынын, тамак-аш чийки заттарынын, жем-чөптөрдүн жана суунун радиоактивдүү, ууландыруучу жана күчтүү таасир этүүчү уу заттар, биологиялык (бактериологиялык) жана башка заттар менен булганышына байкоо жана лабораториялык контролдоо үчүн, ошондой эле эпидемиялардын, эпизоотиялардын, эпифитотиялардын жана башка жугуштуу оорулардын келип чыгышын контролдоо үчүн Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык контролдоо тармагы түзүлөт.

Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык контролдоо тармагынын курамына гигиеналык жана эпидемиологиялык борборлор, ветеринардык лабораториялар жана станциялар, агрохимиялык лабораториялар, айлана-чөйрөнү аналитикалык контролдоо боюнча лабораториялар, радиациялык жана химиялык байкоо посттору, ошондой эле объект лабораториялары жана башка уюмдар кирет.

Жарандык коргонуунун байкоо жана лабораториялык контролдоо тармагын түзүү жана анын иш тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

2-глава. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктары, министрликтердин, мамлекеттик комитеттердин жана администрациялык ведомстволордун, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн областтардагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана уюмдардын милдеттери, калктын Жарандык коргонуу жаатындагы укуктары жана милдеттери

7-берене. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктары

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү:

1) Жарандык коргонуу жаатындагы мамлекеттик бирдиктүү саясатты аныктайт;

2) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик программаларын ишке ашыруу максатында Кыргыз Республикасынын Конституциясынын, мыйзамдарынын, Кыргыз Республикасынын Президентинин жарлыктарынын, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин токтомдорунун негизинде жана аларды аткаруу үчүн Жарандык коргонуу жаатындагы концепцияларды, стратегияларды жана программаларды бекитет;

3) Жарандык коргонуу жаатында илимий изилдөөлөрдү иштеп чыгууну жана жүргүзүүнү, атайын программаларды аткарууну уюштурат;

4) Жарандык коргонуу кызматтарынын тизмегин аныктайт жана алардын милдеттерин, иш-милдеттерин, иш тартибин, Жарандык коргонуу жаатында аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын жана уюмдардын укуктарын жана милдеттерин аныктайт, Жарандык коргонуунун республикалык кызматтарын түзүү жөнүндө чечим кабыл алат;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 28-январындагы № 16 "Кыргыз Республикасынын Жарандык коргонуу кызматтары жөнүндө" токтому

5) Жарандык коргонуунун муктаждыктары үчүн мамлекеттик финансылык жана материалдык резервдерди түзүүнү камсыз кылат, ошондой эле аларды пайдалануу тартибин аныктайт;

6) республикалык бюджеттин каражаттарынын эсебинен Жарандык коргонуунун кечиктирилгис иш-чараларын каржылоо маселелерин чечет;

7) ири масштабдуу өзгөчө кырдаалдардын кесепеттерин жоюуга жетекчилик кылуу жөнүндө жана алар келип чыккан учурда мамлекеттик жардам көрсөтүү жөнүндө чечим кабыл алат;

8) аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, уюмдардын жана Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын ортосунда Жарандык коргонуу жаатындагы маалыматтарды топтоо жана алмашуу тартибин аныктайт;

9) Жарандык коргонуу түзүлүштөрүн түзүү жана иш тартибин аныктайт;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 5-февралындагы № 41 "Кыргыз Республикасынын Жарандык коргонуу аскерлери жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому;

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 3-июнундагы № 274 "Жарандык коргонуу түзүмдөрү жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому

10) өзгөчө жана кризистик кырдаалдарда аялдарга жана балдарга карата зомбулук тобокелдиктерин азайтуу боюнча мамлекеттик бийлик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, ошондой эле башка уюмдардын жана жарандардын өз ара аракеттенүү тартибин аныктайт;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 22-августундагы № 418 "Өзгөчө жана кризистик кырдаалдарда аялдар менен балдарга карата зомбулук опурталын азайтуу боюнча мамлекеттик бийлик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, ошондой эле

башка уюмдардын жана жарандардын өз ара биргелешип аракеттенүү тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому

11) аймактардын анда жашап жаткан калктын санына жана өлкөнүн экономикасында олуттуу роль ойногон же калктын коопсуздугуна таасирин тийгизген уюмдардын, ошондой эле мамлекеттин экономикасындагы ролуна же калктын коопсуздугуна тийгизген таасирине жараша, Жарандык коргонуу боюнча категориялардагы уюмдардын бар болуусуна жараша Жарандык коргонуу боюнча топторго киргизүү тизмегин жана тартибин аныктайт;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 6-майындагы № 212 "Аймактарды топторго, уюмдарды - Жарандык коргонуу боюнча категорияларга киргизүү тартибин бекитүү жөнүндө" токтому

12) калкты, материалдык жана маданий баалуулуктарды коопсуз райондорго эвакуациялоо жана көчүрүү тартибин аныктайт;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 13-майындагы № 219 " Коопсуз райондорго калкты эвакуациялоо жана көчүрүү, ошондой эле материалдык жана маданий баалуулуктарды эвакуациялоо тартибин бекитүү жөнүндө" токтому

13) Жарандык коргонуу жаатындагы маселелерге калкты үйрөтүү тартибин аныктайт;

14) Жарандык коргонуунун коргоо курулмаларын жана башка объекттерин куруу тартибин, ошондой эле Жарандык коргонуу максатында материалдык-техникалык, азык-түлүк, медициналык жана башка каражаттардын запастарын топтоо, сактоо жана пайдалануу тартибин аныктайт;

15) Жарандык коргонууну даярдыкка келтирүү тартибин аныктайт;

16) өзгөчө кырдаалдардын классификациясын жана аларды баалоо критерийлерин белгилейт;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 22-ноябрындагы № 550 "Кыргыз Республикасында өзгөчө кырдаалдардын классификациясын жана аларды баалоонун критерийлерин бекитүү жөнүндө" токтому

17) Жарандык коргонуу аскерлеринин аскер кызматчыларынын штаттык санын жана Жарандык коргонуу аскерлери жөнүндө жобону бекитет;

18) өзгөчө кырдаалдардан тобокелдиктерди жана зыянды баалоо тартибин аныктайт;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 11-ноябрындагы № 597 "Өзгөчө кырдаалдардан келтирилген зыянды баалоонун тартибин бекитүү жөнүндө" токтому

19) өзгөчө кырдаалдарга комплекстүү мониторинг жүргүзүү жана божомолдоо тутумун түзүү жана иштөө тартибин аныктайт;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 23-октябрындагы № 569 "Кыргыз Республикасында өзгөчө кырдаалдарга комплекстүү мониторинг жүргүзүүнүн жана божомолдоонун бирдиктүү системасы жөнүндө" токтому

20) авариялык-куткаруучу жана башка кечиктирилгис жумуштарды жүргүзүүгө чыгымдарды компенсациялоо тартибин аныктайт;

21) Жарандык коргонуу жаатында мамлекеттик экспертизаны, контролду жана көзөмөлдү жүзөгө ашыруу тартибин белгилейт;

22) Жарандык коргонуу жаатында эскертүүлөрдү берүү тартиби жөнүндө жобону бекитет;

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 6-майындагы № 213 "Жарандык коргонуу жаатындагы эскертүүлөрдү берүүнүн тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому

22¹) атайын превентивдүү жана жоюу иш-чараларын жүргүзүү тартибин аныктайт;

23) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык Жарандык коргонуу жаатындагы башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

(КР 2020-жылдын 15-апрелиндеги № 42 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

8-берене. Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын ыйгарым укуктары

1. Үйгарым укуктуу мамлекеттик орган аскердик мекеме болуп саналат жана аскер кызматчылары, мамлекеттик кызматчылар, кызматчылар (мындан ары - Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлер) жана тейлөөчү кенже персонал менен комплекттелет.

2. Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлери символикасы жана айырмалоо белгилери бар атайын жана ведомстволук форма менен камсыз кылынат. Атайын техника Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилүүчү символика жана атайын сигналдар менен жабдылат.

3. Дайыма даярдыктагы күчтөр болуп Жарандык коргонуунун аскерлери жана Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын бөлүмдөрү саналат.

4. Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган:

1) Жарандык коргонуу жаатындагы бирдиктүү мамлекеттик саясатты ишке ашырууга катышат;

2) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн чечими боюнча Жарандык коргонууну уюштуруу жана жүргүзүү боюнча чараларды жүзөгө ашырат;

3) министрликтер, мамлекеттик комитеттер жана администрациялык ведомстволор, жергиликтүү мамлекеттик администрациялар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана менчигинин түрүнө карабастан уюмдар тарабынан аткарууга милдеттүү болуп саналган Жарандык коргонуу жаатындагы жазма буйруктарды жана көрсөтмөлөрдү берет;

4) Жарандык коргонуу жаатында берилген жазма буйруктарды жана көрсөтмөлөрдү аткарбоо фактысы боюнча күнөөлүү жеке жана юридикалык жактарды Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчиликке тартуу жөнүндө тиешелүү органдарга кабарлайт;

5) Жарандык коргонуу жаатында, ошондой эле өзгөчө кырдаалдар учурунда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, ченемдерди, эрежелерди жана

стандарттарды бузгандыгы үчүн кызмат адамдарын жоопкерчиликке тартуу жөнүндө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө жана укук коргоо органдарына сунуш кырылат;

6) Жарандык коргонуу жатында бардык денгээлдеги мамлекеттик бийлик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, уюмдардын ишин мамлекеттик башкарууну жана координациялоону жүзөгө ашырат;

7) Жарандык коргонуу жатындагы маалыматтарды чогултууну жана иштеп чыгууну, ошондой эле аларды алмашууну белгиленген тартипте жүзөгө ашырат;

8) Жарандык коргонуу жатында Жарандык коргонуунун башкаруу органдарын, күчтөрүн, уюмдарды жана калкты даярдоону жана кайра даярдоону уюштурат жана координациялайт;

Каранжы:
КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 24-июнундагы № 315 "Жарандык коргонуунун башкаруу органдарын, күчтөрүн жана калкты Жарандык коргонуу тармагында даярдоону бурдуктуу системасы жөнүндө" токтому

9) өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кырсыктын тобокелдигин азайтуу боюнча иш-чараларды координациялайт жана жүргүзөт;

10) Жарандык коргонуу жатындагы концепцияларды, стратегияларды, максаттуу программаларды иштеп чыгууну жана ишке ашырууну уюштурат;

11) калкты жана аймактарды коргоо боюнча атайын превентивдүү жана жоюу иш-чараларын, авариялык-калыбына келтирүү иштерин жана башка иш-чараларды жүргүзөт;

12) жеке коргонуу каражаттарын, химиялык жана дозиметриялык контролдоо приборлорун түзөт жана урунат;

13) жаратылыш, техногендик жана башка коркунучтарга комплекстүү мониторинг жүргүзүү жана божомолдоо тутумунун иштөөсүн уюштурат;

14) калктын жашоо-тиричилигин, ошондой эле эл аралык уюмдардын жана Кыргыз Республикасынын аймагында кырсыктын тобокелдигин азайтуу боюнча улуттук платформанын катышуучуларынын ишин координациялайт жана камсыз кылат;

15) Жарандык коргонуу жатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлерин социалдык жактан коргоону жана камсыздандырууну мызамдарга ылайык камсыз кылат;

16) өзгөчө жана кризистик кырдаалдарда Кыргыз Республикасынын бирдиктүү маалыматтык-башкаруу тутумун, өзгөчө кырдаалдардын келип чыгуу коркунучу же келип чыгышы жөнүндө кабарлоо тутумун түзөт жана түрдүү даярдыкта кармайт;

5. Жарандык коргонуу жатындагы ыйгарым укуктуу органдын билим берүү уюмдары Жарандык коргонуу жатындагы адистерди окутуу, даярдоо жана кайра даярдоо максатында түзүлөт;

6. Жарандык коргонуу жатындагы ыйгарым укуктуу органдын билим берүү уюмдарынын башкы милдеттери болуп төмөнкүлөр саналат:

1) Жарандык коргонуу жаатындагы адистерди окутуу, даярдоо жана кайра

даярдоо;

2) Жарандык коргонуу жаатындагы адистердин кесиптик жактан өсүшү жана квалификациясын жогорулатуу үчүн шарттарды түзүү;

3) Жарандык коргонуу жаатындагы ишти өркүндөтүүнүн актуалдуу көйгөйлөрү боюнча изилдөөлөрдү жүргүзүү.

7. Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын жана анын аймактык органдарынын ыйгарым укуктары, укуктары жана милдеттери, алар Жарандык коргонуу жаатындагы ченемдик жөнөгө салууну, ошондой эле атайын, уруксат берүүчү, көзөмөлдөөчү жана контролдоочу иш-милдеттерди жүзөгө ашыруу тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилүүчү ушул орган жөнүндө Жобо менен аныкталат.

(КР 2020-жылдын 15-апрелиндеги № 42 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

9-бөкөнө. Кыргыз Республикасынын министрликтеринин, мамлекеттик

комитеттеринин жана администрациялык ведомстволорунун Жарандык

коргонуу жаатындагы милдеттери

1. Кыргыз Республикасынын министрликтери, мамлекеттик комитеттери жана администрациялык ведомстволору Жарандык коргонуу жаатындагы маселелерди чечүү үчүн өздеринө бөлүнгөн акча каражаттарынын жана штаттык сандын чегинде бөлүмдөрдү (адистерди) түзөт.

2. Кыргыз Республикасынын министрликтери, мамлекеттик комитеттери жана администрациялык ведомстволору:

1) тынчтык жана согуш мезгилинде карата Жарандык коргонуу планын иштет чыгат жана ишке ашырат, аларды Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашат;

2) бардык деңгээлдерде жана бардык түзүмдүк бөлүмдөрдө Жарандык коргонуу боюнча комиссияларды түзөт, алардын курамын, милдеттерин аныктайт жана алардын ишин координациялайт;

3) тынчтык жана согуш мезгилинде Жарандык коргонууну жүргүзүү үчүн керектүү күчтөрдү жана каражаттарды даярдоону, өзгөчө кырдаалдар коркунуунунда жана келип чыккан учурда Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен өз ара аракеттеш кызматкерлерди аракеттөнүү аракеттерин өйрөтүүнү жүзөгө ашырат;

4) өзгөчө кырдаалдарда тармактардын иштөөсүнүн түрүктүүлүгүн жогорулатуу боюнча уюштуруучу жана инженердик-техникалык иш-чараларды иштет чыгат жана жүзөгө ашырат;

5) радиациялык, химиялык, медициналык-биологиялык, жарылуу, өрт, экологиялык коопсуздукту, сууларды коопсуздукту камсыз кылуу боюнча иш-чараларды иштет чыгууну жана жүзөгө ашырууну, ошондой эле Жарандык коргонуунун инженердик-техникалык иш-чараларын аткарууда өндүрүштүк жана социалдык багыттагы объектерди долбоорлоодо, кырууда жана пайдаланууда ченемтерди жана эрежелерди сактоону камсыз кылат;

6) өзгөчө кырдаалдардын алдына алуу жана өзгөчө кырдаалдарда авариялык-күткөрүү жана башка кечиктирилсиз жумуштарды жүргүзүү боюнча чараларды республикалык бюджеттин жана жеке каражаттардын эсебинен каржылоону алдына ала карашырат;

7) тынчтык жана согуш мезгилинде экономиканын туруктуу иштөөсү жана калкты коргоо үчүн зарыл болгон объектерди сактоого багытталган чараларды жүзөгө ашырат;

8) Жарандык коргонуунун башкаруусунун техникалык тутумдарын түзөт жана дайыма даярдыкта кармайт;

9) Жарандык коргонуу максатында тынчтык мезгилде алардын тизмеги Кыргыз Республикасынын Экмөтү тарабынан белгиленүүчү материалдык-техникалык, азык-түлүк, медициналык жана жеке коргонуу каражаттарынын запастарын түзөт жана кармайт;

10) тармактык чөйрөдө жаратылыш жана технологиялык процесстерге мониторинг жүргүзүү, аларды божомолдоо боюнча ишти жүзөгө ашырат;

11) ведомствого караштуу объектерде келип чыккан өзгөчө кырдаалдардын алдына алуу жана кесепеттерин жоюу боюнча чараларды көрөт;

12) өзгөчө кырдаалдарда уюмдардын кызматкерлерин коргоо, уюмдардын иштөө коопсуздугун жана туруктуулугун жогорулатуу маселелерин чечүүдө усулдук колдонмону жүзөгө ашырат;

13) өзгөчө кырдаалдардын алдына алуу жана жоюу, уюмдардын кызматкерлерин жана калкты коргоо маселелери боюнча тармактык талаптарды, ченемдик укуктук актыларды иштеп чыгат жана уюмдарга жеткирет.

10-бөүөнө. Кыргыз Республикасынын Экмөтүнүн областтардагы ыйгарым укуктуу өкүлчүлүктөрүнүн, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын Жарандык коргонуу жаатындагы милдеттери

1. Кыргыз Республикасынын Экмөтүнүн областтардагы ыйгарым укуктуу өкүлчүлүктөрү жана жергиликтүү мамлекеттик администрациялар:

1) Жарандык коргонуу боюнча комиссияларды түзөт жана алардын ишин координациялайт;

2) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык Жарандык коргонуу жаатындагы чечимдерди кабыл алат;

3) тынчтык жана согуш мезгилинде Жарандык коргонуу пландарын иштеп чыгат жана ишке ашырат жана аларды Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашат;

4) Жарандык коргонуу жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен өз ара аракетте ведомствого караштуу аймакта кырсыктын тобокелдигине мониторинг жүргүзүү, божомолдоо, баалоо жана өзгөчө кырдаалдардын алдына алуу боюнча иш-чараларды жүргүзөт;

5) кооптуу жаратылыш процесстеринин зоналарында жер участкаларын бөлүп берүүнүн алдына алуу максатында турак үйлөрдү, администрациялык жана

ендирүүштүк имараттары жана курулмаларды курууга жер участкасын бөлү берүү жөнүндө чечимди Жарандык коргоону жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашат;

6) Жарандык коргоонууну жүргүзүү үчүн зарыл болгон күчтөрдү жана каражаттарды дардоону жана дарылыкка карман турууну жүзөгө ашырат;

7) Жарандык коргоону жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен өз ара аракетте калкты коргоону ыкмаларына жана өзгөчө кырдаалдардагы аракеттерге үйрөтүүнү уюштурат;

8) өзгөчө кырдаалдар коркунуучуна жана ал келип чыкканда эвакуациялоо иш-чараларын жүргүзүү жөнүндө чечим кабыл алат жана аларды өткөрүүнү уюштурат;

9) Жарандык коргоону жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын жазма буйруктарын жана көрсөтмөлөрүн аткарууну камсыз кылат;

10) түпкүлүлү кооптуу участкалардан калкты көчүрүү боюнча комплекстүү чараларды кыл мурунтан көрөт;

11) өзгөчө кырдаалдардын келип чыгуу коркунучу же келип чыгышы жөнүндө калкка өз убагында кабарлоону камсыз кылат;

12) ведомствого караштуу объектерде жана аймактарда келип чыккан өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кесепеттерин жоюу боюнча чараларды көрөт;

13) тынчтык мезгилде материалдык-техникалык, азык-түлүк, медициналык, жеке жана жамааттык коргоону каражаттарынын запастарын түзүү жана дарылыкка кармоо үчүн жыл сайын республикалык бюджетте финансылык каражаттарды караштырат.

2. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын милдеттери:

1) Жарандык коргоону боюнча комиссияларды түзөт жана алардын ишин координациялайт;

2) Жарандык коргоонууну уюштуруу жана жүргүзүү боюнча кооптуу кызматкерлерди дайындайт;

3) өз компетенцияларынын чегеринде Кыргыз Республикасынын ыызамдарына ылайык Жарандык коргоону жаатындагы чечимдерди кабыл алат;

4) Жарандык коргоону пландарын иштеп чыгат жана ишке ашырат, аларды Жарандык коргоону жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашат;

5) ведомствого караштуу аймакта кырсыктардын тобокелдиктерин божомолдоо, баалоо жана өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу боюнча иш-чараларды жүргүзөт;

6) кооптуу жаратылыш процесстер зонасында жер участкаларынын бөлүн берилишинин алдын алуу максатында турак үйлөрдү, административиялык жана өндүрүштүк имараттарды жана курулмаларды курууга жер участкасын бөлү берүү жөнүндө чечимдерди Жарандык коргоону жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашат;

7) Жарандык коргоонууну жүргүзүү үчүн зарыл күчтөрдү жана каражаттарды дардоону жана дарылыкка кармоону жүзөгө ашырат;